

Kankeaangpää,
Paattikosken
(ent. nimellä Vähänkosken)
Kivikautinen asuinpaikka.

Tarkastanut

J. Ailio 8/VIII 10.

Kankaanpää, Paattikosken

(ent. nimellä Vähänkosken)

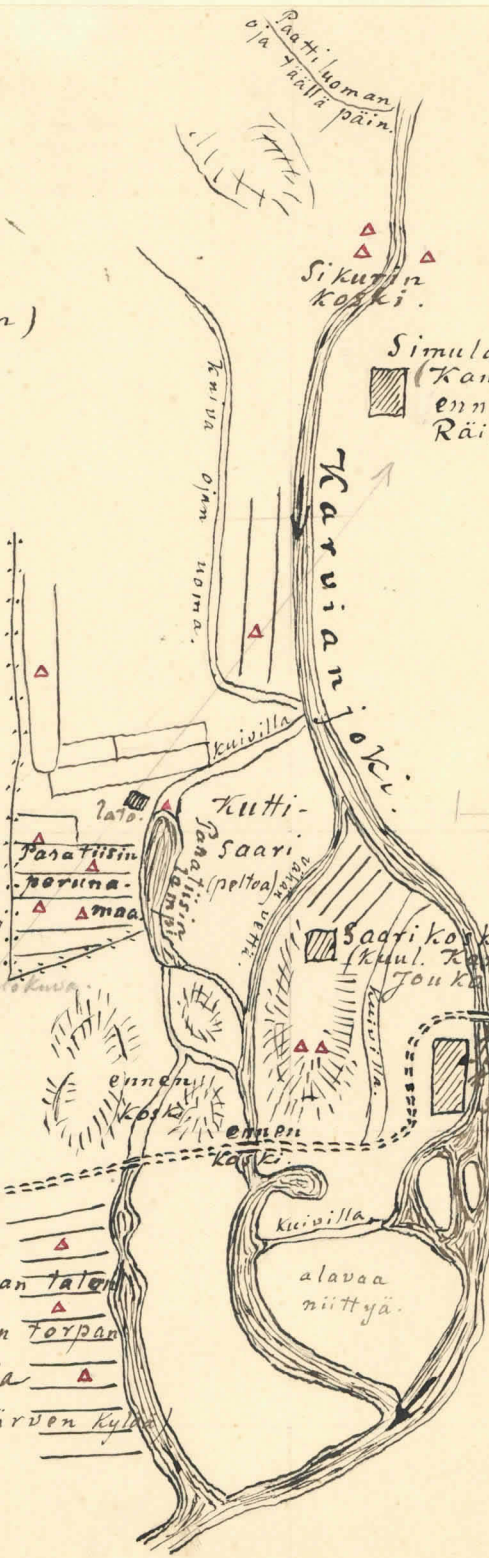
Kivik. asuinpaikka.

Silmämitalla karttoitti

J. Silio 8/VIII 10.

△ = kivik. löytöjä.

Vähänkosken
2. Koskelan
torppa
(Tenesjärven
kylää).

Simulan talo
(Kankaanpään kylää
ennen Oukarin tai
Räikkälän torppa).

Sikurin
koski.

Kankaanpään joki.

Saarikosken torppa
(kuul. Kankaanpään
Toukkoisten taloon)

Ulinen talo
Paattikosken
saha. (Paatti-
kosken kylää).

Tuomolan talo
Tommilan torppa
maata
(Tenesjärven kylää)

100 m.

Kankaanpää,
Paattikosken (ent. nimellä Vähänkoston)
Kivikautinen asuinpaikka).

Historialliseen museon ja Sa-
takunnan museon kokoelmiin on
mainittu paikalta löytyneistä
kaikkiaan 15 kiviesinettä, niiden
joukossa muuan hiokinäköinen
nuoleuvarsi varten ja pari
kestentekeistä asetta, jotka
suoraan esitti viittaavat asuin-
paikan esiintymiseen (ks. Skilio,
Wohnplatzfunde, II, Bericht 58).
Kun löytöpaikasta ei ollut
mitään lähempää tietoja, post-
kesi allekirjoittanut kes. 1910
sitä tarkastamaan.

Vähänkoston l. Koskelan
torppa, jonka maalta ainoastaan
tähän asti on ollut löytöjä
tiedossa, kuuluu Venesjärven
kylään, mutta sijaitsee Paatti-
kosken kylän seudusta, toisella
puolella Karvianjokea kuin tämä,
eli oikealla puolella. Tällä
kohdalla on joki ennen juos-
nut useampia ^{siivu} väylä, jotka
nyt ovat osittain tai kokonaan
kuivilla. ^(ks. Kartta ja kelmä) Väylän väliin on muo-
dostunut saaria, joista yhdellä
nykyisen pääväylän ^{olevalla} varrella, si-
jaitsee Paattikosken saha, ja

ypdellätas Saarikoksen Torppa. Länti-
simman eli eniten oikealla olevan
naaran yläosasta on jällellä
vain pieni lammi, rikkaan kukka-
kasvillisuudensa takia sanotta
Paratüsin lammi. Tämän lammin
W. puolella kohoaa länteenpäin
heikosti ylenevä Paratüsin pe-
runamaa, joka kuuluu ^{Fsonmaen}
ahde ^{nimisen möröni- ja Kallio maen} toisella puolella olevaan
Vähänkosen Torppaan, ja josta
juuri enimmäkseen Torppan löydöt
ovat esille tulleet (pellostä otettu valokuvassa).

Joki on siten täällä kohdalla
entiseen aikaan ollut erittäin
sohkeoinen, ja niin on vielä
nykyäänkin laita tulvan aikana,
jolloin vesi nousee aikaisempiin
väyliinsä. Seutu on siten kalas-
tukseen harjoittamiselle, vartin-
kin sulku kalastukselle, suotusta,
ja meluinen atuinpaikka on
ollut etenkä mainittu Para-
tüsipelto, jossa maanpinta
on sileä ja hietainen, jossa aa-
muguolia on päivänpaistetta,
ja joka pohjoispuolella aika-
naan on nähtävästi ollut met-
sän suojaama. Siitä on kertomuk-
sen mukaan löyd. m. m. sileitä
kiviä (hiotinkiviä?), muunkin
jota oli pidetty veräjänpöytä-
kattuna (hukkunut), vasarakiives
aikoinaan annettu jollekin ke-

raajalle), parin korttelin pituinen
kourupura (nähtävästi sama kuin
Satak. m. 7132; mainittuna museoon
on lisäksi kiljattain paikalta
saatu poronkirveet 7133 ja 7141),
saviastianpalasia (?), palaneita
luunsiruja ja kiviasteen palasia (vii-
memainittuja sain minäkin talleen
pari, ks. H. m. 5630). — Ne koe-
kaivokset, joita minä toimitin
Paratuisin perunamaan keskisen
saran yläpuolella, osoittivat heti
kyltömällä alla olevan saven
ja toivat ilmi vain joitakin
iskeittyjä kvartsiinpalasia. Tästä
vähän pohjoiseen olevalla Kos-
kenanomalla nurmella nähtäytyi
taas olevan vahva turvekeros
ja sen alla kiviluskeä, puhdas
hieta.itse pellolla, johon asutus
löydöistä päätän näkyy kestet-
tyneen, ei sopinut perunakas-
vun vuoksi kaivella.

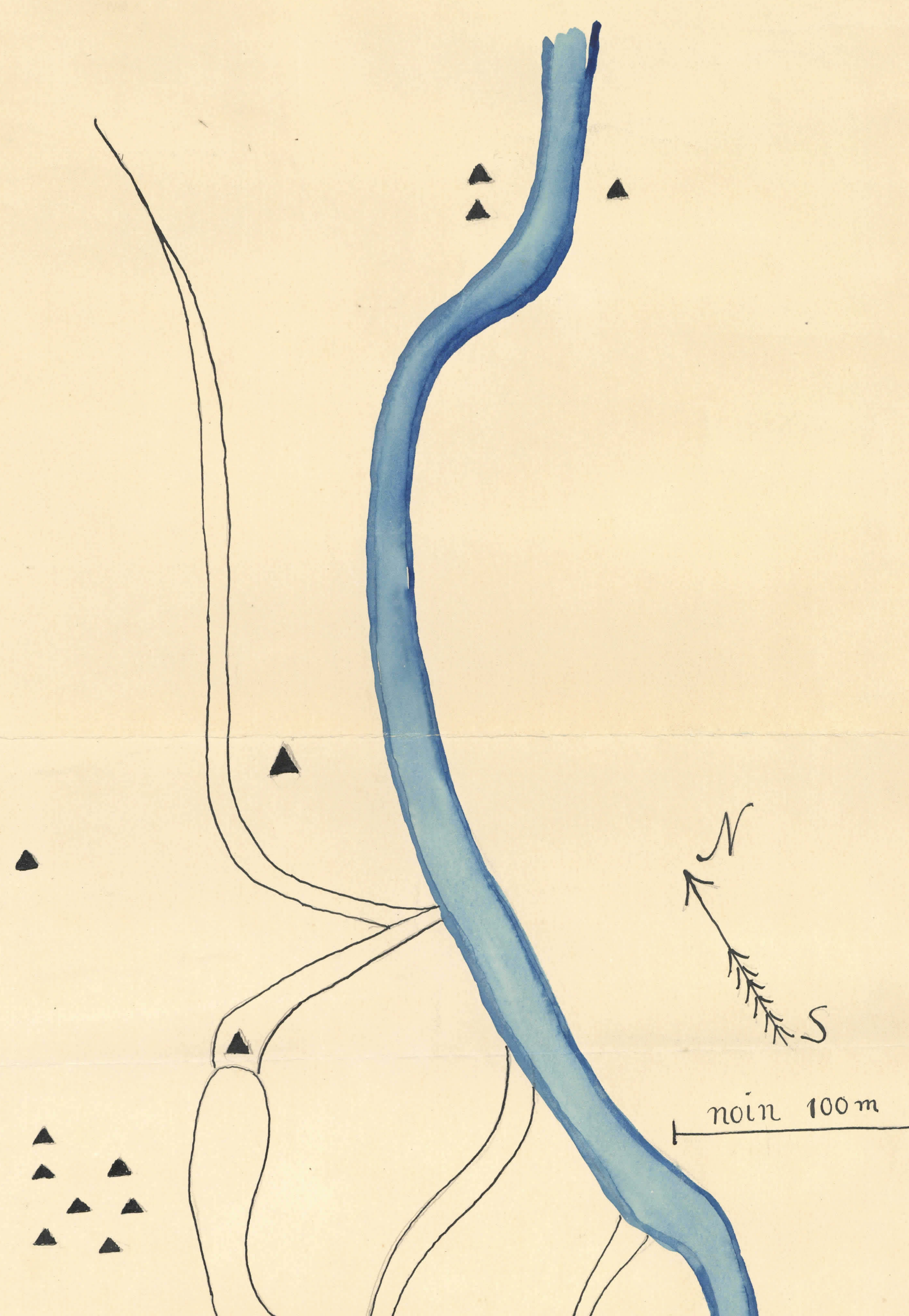
Päitsi Paratuisin pellon
seudussa on ylempääkin, Karviaa
jokivarresta tullut ilmi kivi-
kauden löytöjä, m. m. Sikurikosken
niskalta, vähän yläpuolella
Simulan taloa, oikealta puolelta
jokea, joen vasemmalla
puolella, Simulan maalta, san-
nasta on taas Simulan vaari löytä-
nyt ainakin taltan Satak. m. 7142.
Näinikään on Paratuisin pellon

alapuolelta tullut esille kivikauden
löytöjä kertomuksen mukaan Saa-
rikosken torpan mäestä ja minun
etsiskelyjeni kautta Tommitaan
torpan pellosta, länsiosimman
joen haaraan oikealta puolelta,
^{pitkin aysännettä,}
orim-hioinkiven palanen, iskettyjä
kiviesineen lastuja, kvartttia
sirpalaita ja luusiruja (Koe-
Käiväluut eräällä saralla eivät
mitään ilmituoneet).

On vastaisuudessa syytä
asuinpaikan luonteen lähempää
selvittelyä ja mahd. keramiikan
ilmituontia varten suorittaa
tilaisuuden tullesta kaivauksia.
Paikalle antaa myös erityistä
intressiä sen löytökaluusto,
jossa esiytyvät rinnakkain
sellaiset muodot kuin skan-
dinaavinen paksukantainen
kirves ja vasarakirves (?) sekä
nähtävästi itäiseen kulttuuri-
ryhmään lukeuvat reikäkirvet
ja pohjalaiset taltat.

Vähänkosken asuinpaikka
Kankaanpää Satakunta

1910. J. AIL

Kivikauden asuinpaikka Viitankaan päässä
Vähänkösken l. Koskelan torpan maalla
Paattikosken kylän seudusta Karvian
joen oik. puolella (löytöpaikka on otualla
oleva pelto joen entiseen sivuhaaran varrella)
Talok. Tutkimus Kesä 1910.